

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ

ДИНАМІКА ПЛАСТИЧНИХ ЗМІН СУДИННОГО РУСЛА ОКА ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ВЕНОЗНОМУ ЗАСТОЮ

І.А. Танчин

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
Львів, Україна

Лікування і профілактика венозного застою є однією з актуальних проблем сучасної офтальмології. Патологія органів зору, спричинена порушенням венозної гемодинаміки внаслідок тромбозу венозного русла трапляється в практичній офтальмології досить часто. Тому вивчення морфофункціональних основ компенсаційно-адаптаційних процесів, які можуть мати місце при порушенні відпливу венозної крові та питання ранньої діагностики, контролю ефективності лікування та профілактики цієї патології, заслуговує відповідної уваги.

Мета дослідження – вивчити динаміку пластичних змін судинного русла ока при експериментальному венозному застою.

Експерименти проведені на 30 кролях різної статі, віком 7-8 місяців, масою тіла 2,5-3,0 кг, у яких експериментальний венозний застій спричинили методом діатермокуагуляції трьох вортикозних вен ока під тіопенталовим наркозом (2 мл 5% розчину на 1 кг маси тіла внутрішньоочеревинно). Матеріалом дослідження послужили 60 ін'єкованих та прояснених препаратів власне судинної оболонки ока кролів-альбіносів. Ін'єкцію судинного русла проводили через грудний відділ аорти сумішшю коларгол-гліцерин (1:1) відразу після евтаназії тварин.

Порушення відпливу венозної крові від очного яблука в умовах експериментального венозного застою призводить до розвитку морфологічних змін у судинному руслі його власної судинної оболонки. Вже на другу добу післяопераційного періоду в ділянці ампул коагульованих вортикозних вен зменшується калібр та щільність судин. На четверту добу післяопераційного періоду нижче ампул коагульованих вортикозних вен в напрямку заднього полюса ока виникають ділянки з частковою атрофією судин поверхневого шару.

На шосту добу після операції зустрічаються ділянки з повною атрофією судинного русла. Подальші морфологічні дослідження на 8-60 добу не виявили значного поглиблення деструктивних процесів в судинному руслі власне судинної оболонки очного яблука. Поряд з деструктивними змінами проходять і

1-3 листопада 2023 року

Дніпро, Україна

компенсаційно-адаптаційні процеси, які виявляються розвитком колатеральних шляхів відпливу венозної крові від власне судинної оболонки очного яблука. На другу добу після операції компенсаційні процеси виражені досить слабо і проявляються в основному розширенням вен в ділянці ампули збереженої вортикозної вени. На 4-5 добу розширюються елементи хоріокапілярного шару на межі вододілу басейнів коагульованих та збереженої вортикозних вен. Але тільки на 6-8 добу після операції на основі розширених хоріокапілярів починають формуватись направлені колатеральні шляхи.

Проведені морфологічні дослідження дозволяють стверджувати, що в умовах венозного застою в перші шість днів після операції спостерігається різка перевага деструктивних процесів на компенсаційними в судинному руслі власне судинної оболонки. Колатеральні шляхи відпливу венозної крові не можуть мати важливого значення в плані нормалізації венозної гемодинаміки та збереження функції ока у ранні терміни венозного застою, тому що інтенсивний розвиток їх починається лише на 6-8 добу після операції, тобто у період завершення деструктивних змін у судинному руслі власне судинної оболонки.